

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/dla-mediow/komunikaty/29902,OKSZpNP-w-Warszawie-umorzyla-sledztwo-przeciwko-Wojciechowi-J-dotyczace-zestrzel.html>
26.04.2024, 07:18

OKSZpNP w Warszawie umorzyła śledztwo przeciwko Wojciechowi J., dotyczące zestrzelenia polskiego samolotu nad terytorium Czechosłowacji w 1975 roku

Data publikacji 23.06.2014

Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie postanowieniem z dnia 20 czerwca 2014 r. umorzył z powodu śmierci śledztwo przeciwko Wojciechowi J., podejrzanemu o to, że: w dniu 16 lipca 1975 r. w Warszawie, pełniąc funkcję Ministra Obrony Narodowej, działając w zamiarze zestrzelenia przez samoloty wojskowe sił obrony przeciwlotniczej Czechosłowacji polskiego samolotu cywilnego AN-2 pilotowanego przez Dionizego B., nakłaniał do tego, za pośrednictwem oficera dyżurnego Centralnego Stanowiska Dowodzenia Wojsk Obrony Powietrznej Kraju, dowodzących na Centralnym Stanowisku Dowodzenia 7 Armii Obrony Przeciwlotniczej Czechosłowacji, przewidując taką możliwość i godząc się na to, iż pilot samolotu AN-2 w wyniku zestrzelenia samolotu poniesie śmierć, w konsekwencji czego dowódca Obrony Przeciwlotniczej Kraju Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej generał major Josef Marusak wydał sprzeczny z wytycznymi do walki z naruszcicielami przestrzeni powietrznej kraju, obowiązującymi od dnia 16 stycznia 1972 r., sygn. 0041620/OS-1971 rozkaz zestrzelenia polskiego samolotu, wskutek czego samolot uległ zniszczeniu po upadku na ziemię w pobliżu miejscowości Kuty, a pilot Dionizy B. poniósł śmierć, co stanowiło przekroczenie uprawnień służbowych na szkodę Dionizego B. oraz naruszenie praw człowieka wobec jednostki, tj. o przestępstwo z art. 18 paragraf 2 kk. w zw. z art. 148 paragraf 1 kk. w zb. z art. 173 paragraf 3 kk. w zb. z art. 231 paragraf 1 kk. w zw. z art. 11 paragraf 2 kk. w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

W przebiegu śledztwa przeprowadzono wszechstronną kwerendę archiwalną w zbiorach Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN-KSZpNP, która pozwoliła m.in. na analizę całego szeregu istotnych materiałów operacyjnych wytworzonych przez b. SB w stosunku do pokrzywdzonego. Uzyskano, w ramach pomocy prawnej, komplety akt postępowań karnych, jakie w sprawie tragicznej śmierci Dionizego B. przeprowadziły organy ścigania Republiki Słowacji i Republiki Czech. Przesłuchano żyjących członków komisji powypadkowych, zarówno państwowej, powołanej bezpośrednio po zdarzeniu, jak i tej w przedsiębiorstwie, w którym był zatrudniony pokrzywdzony.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie okoliczności zestrzelenia samolotu AN-2 nad ówczesnym terytorium Czechosłowacji, pilotowanego przez Dionizego B., oraz przyczyn jego śmierci. Ustalono w sposób bezsporny, że wydany przez odpowiednie władze wojskowe Czechosłowacji rozkaz do zestrzelenia samolotu został wydany na polecenie ówczesnego Ministra Obrony Narodowej gen. armii Wojciecha J.

Postanowienie nie jest prawomocne.

Naczelnik
Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
w Warszawie
prok. Marcin Gołębiwicz